

Кризни план

(план управљања кризним ситуацијама)

УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ
-Саша Остојић-

КРИЗНА СИТУАЦИЈА

- је непредвиђена ситуација са високим ризиком економске штете и опасности од појаве заразне болести животиња, односно када постоји директни или индиректни ризик по здравље животиња и људи, а за коју су мере предвиђене Кризним планом.

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ЗА КОНТРОЛУ И СУЗБИЈАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

- **Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“ бр. 91/2005, 30/2010, 93/2012);**
- **Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);**
- **Закон о безбедности хране („Службени гласник РС“, број 41/09);**

ПРАВИЛНИЦИ

- Правилник о утврђивању мера за рано откривање, дијагностику, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразне болести **класичне куге свиња**, као и начину њиховог спровођења.
(„Сл. гласник РС“ бр. 102/2009);
- Правилник о Листи нарочито опасних заразних болести животиња и Листи заразних болести животиња које се обавезно пријављују, као и начину њихове одјаве и пријаве
(“Службени гласник РС” бр. 49/2006);
- Програм мера здравствене заштите животиња за текућу годину;

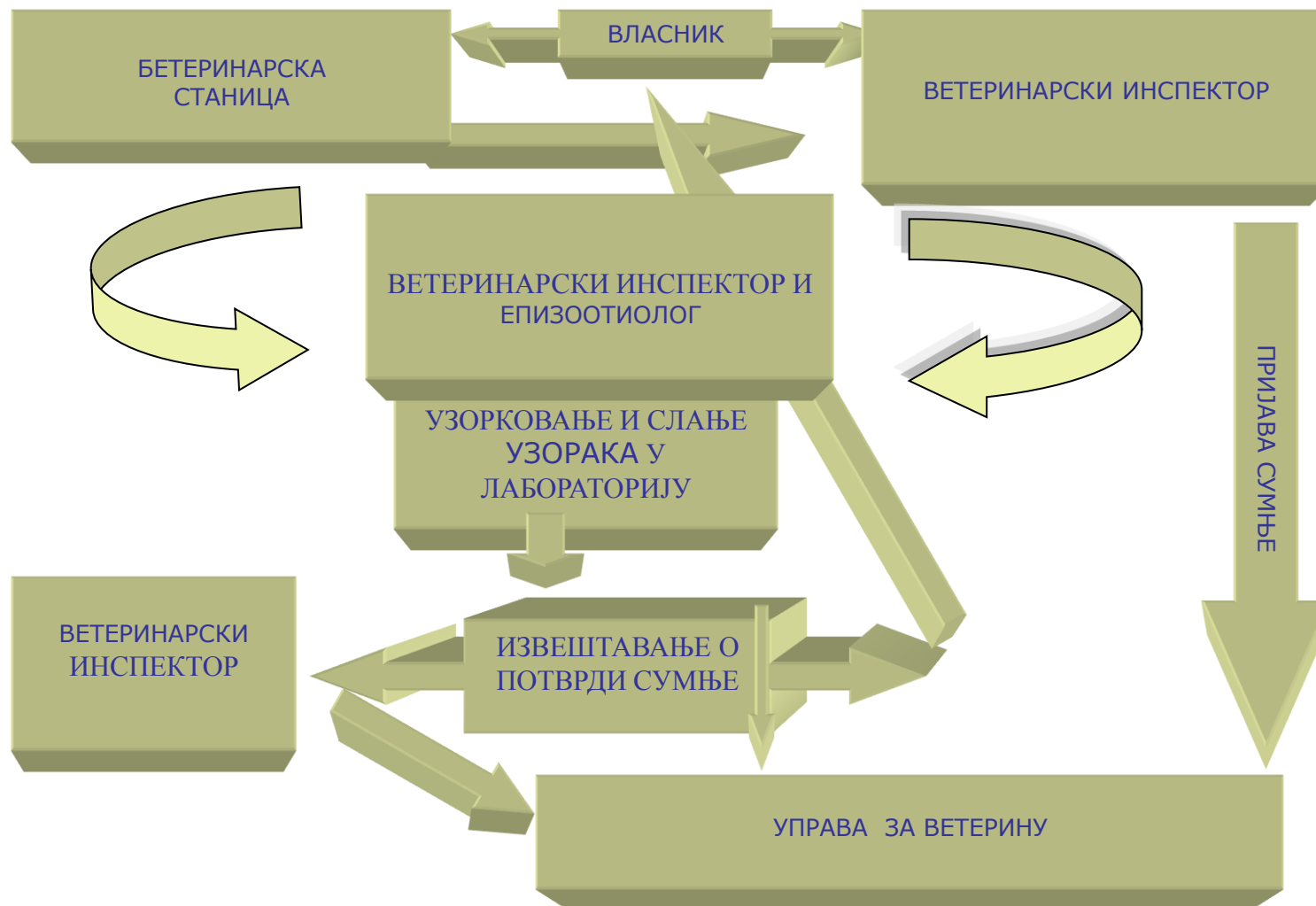
Болести са Листе нарочито опасних заразних болести (бивша Листа А ОИЕ)

- **Обавезне за хитно пријављивање** већ код сумње на појаву
- **Велика контагиозност**
- Појава болести има **епизоотиолошки и економски значај** са великим директним и индиректним последицама
- Власницима се врши **надокнада штете**
- **Велики значај у унутрашњем и међународном промету**
- **Доказивање и одржавања статуса земље слободног од заразне болести**
- **Обавезно извештавање ОИЕ**

ЛИСТА НАРОЧИТО ОПАСНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

- **Слинавка и Шап(1996)**
- Везикуларни стоматитис
- Везикуларна ентеровирусна болест свиња
- Куга говеда(1883)
- Куга малих преживара
- Заразна плеуропнеумонија говеда
- Нодуларни дерматитис
- Грозница долине Рифта
- **Болест плавог језика(2014)**
- Богиње оваца и богиње коза
- Куга коња
- Афричка куга свиња
- **Класична куга свиња(2010)**
- **Инфлуенца живине(2006-НРАИ)**
- **Атипична куга живине(2007)**
- **Беснило (2014-силватично)**

начин пријаве болести

СТЕПЕНИ (фазе) УЗБУЊИВАЊА

Повољна епизоотиолошка ситуација

Степен/фаза 0 – Одсуство опасности (заразних болести) у Републици Србији

Неповољна епизоотиолошка ситуација

Степен/фаза 1 – Могућа појава заразне болести

Степен/фаза 2 – Оправдана сумња на нарочито опасну заразну болест (епизоотиолошки увиђај)

Степен/фаза 3 – . Потврђено присуство заразне болести (одговор на насталу кризну ситуацију)

ЗАРАЖЕНО И УГРОЖЕНО ПОДРУЧЈЕ

- Када је потврђено избијање заразне болести на газдинству **Министарство одређује границе зараженог подручја (у кругу полупречника од најмање 3 км. око места појаве болести и угроженог подручја у кругу полупречника од најмање 10 км. од места избијања заразе)**
- Код одређивања границе зараженог и угроженог подручја **узимају се у обзир положај и удаљеност газдинстава, природне баријере, као и могућност надзора.** Границе подручја могу да се мењају ако је то потребно.
- Заражено и угрожено подручје **мора да буде означено видљивим знаковима** на прилазним путевима тих подручја

МЕРЕ КОЈЕ СЕ СПРОВОДЕ НА ЗАРАЖЕНОМ ПОДРУЧЈУ

- 1) Убијање пријемчивих животиња на зараженом газдинству, нешкодљиво уклањање лешева, дезинфекција;
- 2) Спровођење епизоотиолошког увиђаја;
- 3) Попис свих газдинстава на којима се држе пријемчиве врсте животиња и попис свих животиња на газдинствима,;
- 4) Вакцинација свих невакцинисаних свиња, као и свиња код којих је од последње вакцинације прошло више од шест месеци;
- 4) Редовна контрола, клинички преглед и дијагностичко испитивање животиња на свим газдинстава на којима се држе пријемчиве врсте животиња:
- 5) **Забрана промета и премештања свиња са газдинстава**

МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ НА УГРОЖЕНОМ ПОДРУЧЈУ

- попис свих газдинстава са свињама;
- вакцинација свих невакцинисаних свиња, као и свиња код којих је од последње вакцинације прошло више од шест месеци;
- обележавање и регистрација свих необележених свиња;
- Забрана кретања и превоза свиња јавним и приватним путевима, осим провоза главним саобраћајницама без заустављања, или упућивања на директно клање у кланицу под одређеним условима

САДРЖАЈ КРИЗНОГ ПЛАНА

- 1) Законски основ
- 2) Начин финансирања
- 3) Ланац командовања
- 5) Попис регионалних и локалних центара ;
- 6) Попис чланова кризних центара и подаци о особама које су одговорне за спровођење кризног плана;
- 7) Организација размене и доставе информација ради брзог реаговања
- 8) Попис објеката, опреме и материјала потребних за ефикасну примену хитних мера;
- 9) Упутства о активностима које се предузимају, 10) Врста и начин спровођења дијагностичких испитивања, и вакцинације;
- 11) План едукације и информисања јавности о поступцима контроле и тока болести;
- 12) Начин сарадње и комуникације са локалном самоуправом, органима и институцијама.

ПРИРУЧНИК О НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА КРИЗНОГ ПЛАНА ЗА ККС

- 1. Дефиниције и појмови
- 2. Опис болести
- 3. Повољна епизоотиолошка ситуација
  - 3.1. Мере које се предузимају у току повољне епизоотиолошке ситуације
- 4. Неповољна епизоотиолошка ситуација
  - 4.1. Мере које се предизимају у току неповољне епизоотиолошке ситуације у региону
    - (степен/фаза 1)
  - 4.2. Мере које се предузимају у случају сумње на појаву заразне болести слинавка и шап у земљи (степен/фаза 2)
  - 4.3. Мере које се предузимају у случају потврде заразне болести слинавка и шап у земљи (степен/фаза 3)
- 5. ККС код дивљих свиња
- 6. Вакцинација (превентивна и хитна вакцинација, критеријуми, начин спровођења)

ПРИРУЧНИК О НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА КРИЗНОГ ПЛАНА

- **ПРИЛОЗИ:**
- ОБРАЗАЦ ЕПИЗООТИОЛОШКОГ УПИТНИКА
- ПОСТУПАК НА ГАЗДИНСТВУ
- УБИЈАЊЕ И НЕШКОДЉИВО УКЛАЊАЊЕ ЛЕШЕВА
- ЧИШЋЕЊЕ, ПРАЊЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЈА
- ОБРАДА ПРОИЗВОДА И МАТЕРИЈАЛА ДА СЕ ОБЕЗБЕДИ УНИШТАВАЊЕ ВИРУСА ККС
- ЛАБОРАТОРИЈСКА ДИЈАГНОСТИКА
- ФОРМЕ ИЗВЕШТАВАЊА, ПРОЦЕДУРЕ, ЕВИДЕНЦИЈЕ, ОБАВЕШТЕЊА
- СЦЕНАРИО ЕПИЗООТИЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ КЛАСИЧНА КУГА СВИЊА

ГЛАВНИ УЧЕСНИЦИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ КРИЗНОГ ПЛАНА

Министарство надлежно за послове **ветеринарства**

Министарство надлежно за послове **заштите
животне средине и природних ресурса**

Министарство надлежно за **ванредне ситуације**

Министарство надлежно за **унутрашње послове**

Министарство надлежно за послове **одбране**

Министарство надлежно за послове **правде,**

Министарство надлежно за послове

државне управе и локалне самоуправе,

Министарство надлежно за послове **финансија**

Министарство надлежно за послове **привреде**

Министарство надлежно за послове **царина и
трговине.**

КОМАНДНИ ЛАНАЦ

Стратешки ниво:

Министар-Директор Управе за ветерину-Тим за доношење одлука-Стручна група

Тактички ниво:

Национални кризни центар, Национална референтна лабораторија

Оперативни ниво:

Регионални кризни центри(12,) са центрима за брзо реаговање(4) ,локални кризни центри(25)

НАЦИОНАЛНИ КРИЗНИ ЦЕНТАР

- **Координише активностима регионалних и локалних кризних центара** кроз оперативна упутства и процедуре и пружа организациону и техничко-научну подрšku;
- **Обезбеђује и распоређује средства potrebna za upravљање кризном ситуацијом**, набавku, складиштење лекова и дезинфицијенса,
- **Дефинише и разрађује поступке и процедуре у случају брзог реаговања;**
- **Обезбеђује благовремено информације и упутства грађанима**, у вези са кризном ситуацијом у земљи и мерама које се спроводе;
- **Размењује информације са надлежним међународним институцијама и организацијама;**
- **Обезбеђује сарадњу и координацију са СВС, полицијом, војском, локалном самоуправом и другим државним органима и институцијама**

РЕГИОНАЛНИ И ЛОКАЛНИ КРИЗНИ ЦЕНТРИ

- **Идентификују** потребне и расположиве људске ресурсе, располажу и координишу дистрибуцијом потребне опреме и средстава
- **Спроводе** мере на рестриктивним подручјима и врше контролу спровођења наложених мера
- **Обезбеђују** организациона и техничка упутства и процедуре на регионалном и локалном нивоу, у складу са упутствима НКЦ,
- **Сакупљају и анализирају податке** и обезбеђују доступност информација НКЦ;
- **Обезбеђују и прослеђују, у сарадњи са званичним изворима информација на локалном нивоу, обавештења грађанима** о ризицима којима су изложени и дају смернице и упутства за поступање у појединим ситуацијама;
- **Организују и координишу сарадњу са јединицама локалне самоуправе, полицијом** и другим институцијама локалном и регионалном нивоу;

Успешност примене кризног плана у ванредној ситуацији

1. Правилна процена анализе ризика на основу доступних параметара
2. Обезбеђивање потребне опреме, средстава и људских ресурса, у вези са ангажовањем реално расположивог стручног особља и средстава и у складу са економском проценом;
3. Јасно одређени циљеви и поступци, као и ланац командовања и начин управљања у појединим фазама ванредне ситуације
4. Између учесника у реализацији кризног плана мора бити обезбеђена координација и континуиран проток информација од суштинског значаја
5. Стриктно и потпуно спровођења наложених мера
6. Јавност мора бити обавештенао правовремено и на примерен начин како би се избегла паника и обезбедила кооперативност

-ХВАЛА НА ПАЖЊИ-

